

Biologische groentekwekerij BiJo V.O.F. Jonker

Groenteteler BiJo stapt volledig over op duurzame energie

Duurzaam telen. Voor groentetelers Jonker uit 's Gravenzande is die ambitie de drijfveer.

Een biologische teelt gaat niet ver genoeg. In 2009 gaat de gaskraan dicht en gebruikt het bedrijf alleen nog duurzame energiebronnen. Vrij van fossiele energie telen moet het resultaat zijn van de investering in een gesloten kas.

Zoals bij alle biologische teelten, staan de gewassen bij groentekwekerij BiJo V.O.F. Jonker in de grond. Substraat en goten komen er niet aan te pas bij de teelt van radijs en diverse soorten bladgewassen als veldsla, babyleaf en krulandijvie. De kleine, lage planten geven een bijzonder vrij uitzicht over 7,4 hectare kas aan één stuk (circa 15 voetbalvelden).

Een investering van 10 miljoen euro resulteert in 2008 in de bouw van een gesloten kas van 2,8 ha. In deze nieuwe kas gaat BiJo minivarianten van vruchtgroenten als tomaat en paprika telen. In de zomer gaan ze hier warmte winnen door lucht te

koelen en te ontvochtigen. Door de zon opgewarmd water wordt diep in de grond bewaard en 's winters wordt het opgepompt om de kas te verwarmen. De zo geoogste zonnearmte dekt bijna 95% van de warmtevraag van het totale bedrijf. Voor de bladgewassen in de bestaande kas is, alleen in koude wintermaanden, extra warmte nodig. Daar zorgt een verwarmingsketel voor die op duurzame bio-olie brandt. Voor de vruchtgroenten in de nieuwe kas brandt deze ketel vaker, maar zonnearmte voorziet ook hier in het merendeel van de warmtebehoefte. Alle warmte komt dus uit duurzame energiebronnen.

Die keus betekent ook het elektriciteitsverbruik minimaliseren, bijvoorbeeld door het beperken van de draaiuren van de warmtepomp. Dit apparaat is een onderdeel van de gesloten kas en werkt net als een koelkast. De pomp kan water afkoelen, waarbij ook warmte vrijkomt. Met dit koude of warme water kan de kaslucht via warmtewisselaars gekoeld respectievelijk verwarmd

In de huidige kas verbruikt BiJo jaarlijks acht tot tien kuub aardgas per vierkante meter. Op het bedrijf van ruim 10 ha zou, zonder de technologie van de gesloten kas, jaarlijks twee miljoen kuub gas nodig zijn.

“We sparen zeven euroton aan aardgaskosten uit, maar de gesloten kas vergt een extra investering per vierkante meter van 70 euro. Op die meerinvestering krijgen we 40% subsidie, waarmee de terugverdientijd met zes jaar acceptabel is. Om de investering rendabel te maken, is kostprijsverlaging door schaalvergroting absoluut vereist. We telen biologisch, maar het moet bedrijfs-economisch wel verantwoord zijn”, vertelt Arno Jonker.

Hij runt het bedrijf samen met zus Elma en vader Aad. Aad Jonker teelde altijd al met minimale inzet van chemische middelen en kunstmeststoffen. Een gezonde en vruchtbare bodem was zijn vertrekpunt. De stap naar biologisch telen, dus helemaal zonder chemie en kunstmest, was in 1999 vrij eenvoudig gezet. Arno: “We kijken goed naar de natuur en dat proberen we te volgen. Vandaar de keus om bij de teelt volledig over te stappen op duurzame energie.”

BiJo V.O.F. Jonker

Telers: **Aad, Arno en Elma Jonker**

Teelt: **biologische groenten**

Teeltoppervlakte op deze plek: **102.000 m² vanaf 2008**

Locatie: **'s Gravenzande**

Innovatie:

BiJo wil volledig vrij van fossiele energie telen. Dit gaat lukken met een gesloten kas, bio-olie en groene stroom. BiJo bouwt in 2008 2,8 ha gesloten kas voor de grondteelt van vruchtgroenten. Deze kas gaat warmte leveren via luchtverwarming aan 7,4 ha kas met grondteelt van diverse soorten sla.

Een verwarmingsketel op bio-olie levert de beperkt benodigde extra warmte. Het hele energiesysteem is gericht op minimale behoefte

worden. Het ontsmetten van de grond gaat ook energiezuinig gebeuren.

Duurzaamheid mag wat kosten bij BiJo, al is uiteraard het doel dat de duurzaam geteelde groenten meerinkomsten genereren. Eind 2007 startte BiJo dan ook al gesprekken om in 2009 afzetkanalen te hebben met goede prijsvorming voor de extra duurzame biologische groente. Het bedrijf voegt ook nu al meerwaarde toe aan hun producten, door de groenten zelf te verpakken en versnijden. Die groenten vinden onder meer via supermarkketens in binnen- en buitenland gretig aftrek.

Naast de prijs, is de opbrengst per vierkante meter van belang. Bij collega-telers met een gesloten kas blijft de extra opbrengst achter bij de verwachting. Voor BiJo is de gesloten kas een extra uitdaging, aangezien het kasconcept niet voor grondteelt is ontworpen. Ook heeft BiJo geen ervaring met de vruchtgroenteteelt. Arno: “We hebben er het volste vertrouwen in dat het slaagt. Het is heerlijk om ‘anders’ te zijn dan andere bedrijven. Het pionieren geeft veel voldoening.”

Dit is een uitgave van het Programma Kas als Energiebron. Het beleids- en uitvoeringsprogramma voor aanzienlijke reductie van de CO₂-emissie en sterk verminderde afhankelijkheid van fossiele energie voor de glastuinbouw in 2020. Het tuinbouwbedrijfsleven, het Productschap Tuinbouw en het Ministerie van LNV zijn initiatiefnemers, trekkers en financiers van het Programma Kas als Energiebron. Kas als Energiebron heeft een eigen Platform binnen het landelijke programma EnergieTransitie.

www.kasalsenergiebron.nl

www.energiek2020.nu

www.creative-energie.nl

